

Η ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΥΠΟΛΟΧΑΓΟΥ

Διηγηματα

Ψυχράν τινα ήμέραν, περὶ τὰ τέλη τοῦ φθινοπώρου του 1879,—διηγεῖται ρωσσός τις ἀξιωματικός,—ἐγώ, ὁ Ἀλέξιος Πλετέφ, ὑπολοχαγὸς τοῦ Τάγματος τῶν ἐφίππων φρουρῶν τῆς Αὐτοκρατείρας, παρεδίδομην εἰς τὰς χειράς γνωστοῦ κουρέως τῆς Πετρουπόλεως, τοῦ Δελερῆ, μετὰ δυσαρεσκείας διατάξας αὐτὸν νὰ μοῦ ἀφαιρέσῃ τὸν μύστακα, τὸν προσφιλὴ καὶ χαρδευμένον μου μύστακα... Ἀλλὰ φεῦ! δὲν ὑπῆρχε πλέον ἔπις σωτηρίας. Ἡ κακή μου τύχη ἡθέλησε νὰ στοιχηματίσω μὲ τὴν ὥραίν καὶ πονηρὸν ἔξαδέλφην μου Βέραν Ο*, νὰ χάσω τὸ στοιχημα καὶ νὰ τῇ ὑποσχεθῶ ἐν ἀντίτυπον τῆς φωτογραφίας μου μὲ γυναικείαν ἐνδυμασίαν... Ἐντὸς δύο λεπτῶν τῆς ὥρας ὁ μύσταξ, ὁ μετὰ τὸν κόπου καὶ φροντίδος αὐξηθεὶς, ἔξηρανίσθη καὶ ἡ κόμη μου διηυθετήθη ἐπιδεξίως ὑπὸ τοῦ Δελερῆ, ὁ ὄποιος μοῦ ἐφόρεσε κατόπιν ἐνα ὑπερμεγέθη πῖλον, κεκομημένον διὰ πτηνοῦ, μὲ τὸ ράμφος ὀλάνοικτον. Μὲ τὴν ἐκ μαύρου μεταξίνου ὑφάσματος ἐσθῆτα μου καὶ τὸ βελούδινον ἐπανωφόριον, θὰ μ' ἔξελαμβάνον βεβαίως ὅλοι ὡς κυρίαν νέαν καὶ εὐειδῆ. Οὕτως ἐνδεδυμένον, ὁ Δελερῆ καὶ ὁ ὑπηρέτης μου μ' ἔβοήθησαν νὰ κατέλθω καὶ νάναθω εἰς τὴν ἀμαζάν μου, διὰ τῆς ὄποιας διηυθύνθης τοῦ ταχέως εἰς τὸ φωτογραφεῖον τοῦ Λεβίτσκη, κρυπτόμενος καθ' ὅδὸν ὅσον ἡδυνάμην εἰς τὸ βάθος τοῦ ὄχηματος, διὰ νὰ μὴ ἀναγνωρισθῶ.

Ἡρχίσα νάνέρχωμαι βραδέως τὴν κλίμακα τοῦ φωτογραφείου, τὸ ὄποιον εὐρίσκετο εἰς τὴν δευτέραν ὄροφὴν τῆς οἰκίας. Αἴροντς, ἐν ὧ μόλις τὸ ἐν τέταρτον τοῦ δρόμου μου εἶχα διανύσει, ἡκουσα θύραν ἀνοιγομένην ἐπὶ τοῦ πρώτου πατώματος καὶ ἀναβλέψας, ἀνεγνώρισα μετὰ φρίκης τὸν Τσάρον, ὁ ὄποιος κατήρχετο, κομβόνων ἐπὶ τῆς στολῆς του τὸν μακρόν του στρατιωτικὸν μανδύαν.

Ἡμην δεκανέα ἐτῶν καὶ ἔκαμα ὅτι θὰ ἔκαμνον βέβαια καὶ πολλοὶ μεγαλήτεροί μου, ἀν εὐρίσκοντο εἰς τὴν θέσιν μου: δηλαδὴ τὰ ἔχασα. Καὶ ἀντί νὰ μείνω ἀπλῶς ἐκεῖ ποὺ εὑρισκόμην καὶ νὰ ὑποκλιθῶ ὅταν θὰ διέσαινεν ὁ Αὐτοκράτωρ, ἐποιθετήθην ως ἐν παρατάξει, μὲ τὴν δεξιὰν χειρὰ ἐπὶ τοῦ πῖλου. Ὁ Αὐτοκράτωρ ὑπερμέτρως ἐκπλαγεὶς ἐπὶ τῇ θέᾳ τοῦ στρατιωτικοῦ τούτου χαιρετισμοῦ, ἐκ μέρους κυρίας νέας καὶ καλοενδεδυμένης, κατῆλθε τὰς βαθμίδας καὶ σταματήσας ἀπέναντί μου, μὲ παρετήρησεν ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν ἐπὶ ἡμίσιου λεπτὸν τῆς ὥρας.

«Τί τρόπος εἰν' αὐτός;» μὲ ἡρώτησεν ἐπὶ τέλους. «Ποῖος εἰσαὶ;

— Ἀλέξιος Πλετέφ, ὑπολοχαγὸς τῶν ἐφίππων φρουρῶν τῆς Αὐτοκρατείρας, Μεγαλείστατε! » ὑπέλαθον ἐγὼ ἐν φόβῳ καὶ τρόμῳ.

«Καὶ τί σημαίνει ὁ μετεμφιεσμὸς αὐ-

τός; » ἡρώτησε πάλιν μετ' αὐστηρότητος.

«Ἄς εὔαρεστηθή ἡ Μεγαλείστης σου νά με ἀκούσῃ. » Εγκατα ἔνα στοιχημα ποὺ εἶχα βάλει μὲ τὴν ἔξαδέλφην μου Βέραν Ο*, διὰ τοῦ ὄποιον ὑποχρεοῦμαι νὰ φωτογραφηθῶ ἐνδεδυμένος γυναικεία φορέματα».

Πρὶν τελειώσω τὴν ὄμιλαν μου, τὸ συνοφρύωμα ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Τσάρου διεδέχθη τὸ περίφημον καὶ γλυκὺ ἐκεῖνο μειδίαμα, τὸ ὄποιον ὅσοι τὸ εἶδον δὲν εἶνε δυνατὸν ποτὲ νὰ τὸ λησμονήσουν.

«Καλά, πήγαινε νὰ φωτογραφηθῆς σύμφωνα μὲ τὴν ὑπόσχεσίν σου καὶ κατόπι νὰ ὑπάγης εἰς τὸν διοικητὴν τοῦ τάγματος σου ἐνδεδυμένος καθὼς εἰσαι καὶ νὰ τῷ εἰπῆς ὅτι ἐγὼ σὲ διέταξα νάναφερθῆς σὺ ὃ λίδιος πρὸς αὐτόν».

Καὶ τοῦτο εἰπὼν, κατέληθε τὴν κλίμακα. Τετέλεσται! τὸ στρατιωτικὸν μου στάδιον κατεστράφη διὰ παντός. *Α, πόσον ἀκριβὰ μοῦ ἐστοιχίζειν ἡ φωτογράφησίς μου ἐξείνη, ἡ ὄποια ἐν τούτοις, κατὰ τὸ λέγειν τοῦ Λεβίτσκη, ἐπέτυχε πληρέστατα. Μίαν ὥραν μετὰ ταῦτα ἔκρουα τὸν κώδωνα τῆς θύρας τοῦ στρατηγοῦ βαρώνου Χιοχάους· ὁ ὑπηρέτης, ὁ ὄποιος ἤνοιξε τὴν θύραν, μὲ ἡρώτησε μετὰ σεβασμοῦ;

«Τί ὄνομα νάναγγείλω, δεσποινίς;

— Βρὲ βλάκα, δὲν μὲ γγωρίζεις; Ἀνάγγειλε τὸν ὑπολοχαγὸν Ἀλέξιον Πλετέφ!

«Ο ἄνθρωπος μὲ ἡτένισεν ἐπ' ὄλιγον μετ' ἐκπλήξεως καὶ μετὰ τοῦτο, σκεπάσας μὲ τὸ μανδήλιον του τὸ ἀσχημονίον αὐτοῦ στόμα, διὰ νὰ προλάβῃ τὴν ἔκρηξιν τοῦ γέλωτός του, εἰσῆλθεν εἰς τὴν βιβλιοθήκην τοῦ στρατηγοῦ καὶ μὲ ἀνήγγειλεν.

«Ηκουσα τὴν ἀπάντησιν τοῦ στρατηγοῦ: «Πέρι εἰς τὸν κ. Πλετέφ νὰ εἰσέλθῃ! » Εἰσῆλθον, ὁ δὲ στρατηγός, χωρὶς νὰ ἐγείρη ἐπ' ἐμοῦ τοὺς ὄφθαλμούς, μὲ παρεκάλεσε νὰ καθίσω ἔως οὐ ἡθελε τελειώσῃ τὴν ἐπιστολήν, τὴν ὄποιαν ἔγραψε. Ἐκάθησα πραγματικῶς καὶ περιέμεινα. Τέλος ὁ στρατηγὸς ἀπέθεσε τὸν κάλαμον καὶ ἤγειρε πρὸς ἐμὲ τοὺς ὄφθαλμούς.

«Ω, σᾶς ζητῶ μυριάκις συγγνώμην, Κυρία, ἐφώνησεν ἐγερθεὶς, διότι σᾶς ἔκαμα νὰ περιμένετε. Ἀλλὰ μοῦ ἐφάνη ὅτι ὁ ὑπηρέτης μοῦ εἶπεν πῶς κάποιος ἀπὸ τοὺς ἀξιωματικούς μου ἔζητει νὰ μὲ ἔδῃ.

«Ἡγέρθην, ἔλαβα πάλιν τὴν στάσιν—δὲν ἡμποροῦσα νὰ κάμω ἀλλέως,—τὴν ὄποιαν πρὸ μιᾶς ὥρας εἶχα λάβει εἰς τὴν κλίμακα τοῦ φωτογραφείου καὶ ἀνύψωσα τὴν δεξιὰν μέχρι τοῦ πῖλου μὲ τὸ πτηνόν, ἔχαιρέγησα στρατιωτικῶς.

«Ἐξοχώτατε, εἶμαι ἀξιωματικὸς τοῦ συντάγματος σας. » Εξ αἰτίας ἐνὸς στοιχηματος, ἐπρεπε νὰ ὑπάγω νὰ φωτογραφηθῶ μὲ τοιαύτην ἐνδυμασίαν καὶ εἰς τὸν δρόμον μου ἀπήντησα τὴν Α. Μ. τὸν Αὐτοκράτορα, ὁ ὄποιος μὲ διέταξε νὰ ἔλθω καὶ νάναφερθῶ πρὸς ὑμᾶς, χωρὶς νάλλαξω φορέματα.

— Α, ω! ἀνέκραξεν ὁ στρατηγός, ὁ ὄποιος εἶχε τέσσαρα προσόντα πολὺ ὄλιγον

ἐνθαρρυντικὰ διὰ τὴν περίστασιν: πρῶτο ἡτο γέρων, δεύτερον ἡτο εὐαίσθητος, τρίτον εἶχε προσβληθῆ ἄλλοτε ἀπὸ ἀπληξίαν καὶ τέταρτον ἡτο πολὺ εὔσαρκος. Τί εἰπες; Τί; «Ο αὐτοκράτωρ σὲ εἰδε; ὁ αὐτοκράτωρ!; » Ω, πάει τὸ παῖδι, κατεστράφη!»

Καὶ σχόδὸν ἀποπνιγεῖς, ἀνετράπη ἐπὶ τῆς ἔδρας του φιθυρίζων «Νερό... νερό...»

Φοβηθεὶς, ἔσπευσα πρὸς βοήθειαν τοῦ γέροντος. Ἐφώναξα, ἔκρουσα τὸν κώδωνα τόσον ισχυρῶς, ὥστε τὸ σχοινίον ἔμεινε εἰς τὰς χειράς μου, συγχρόνως δὲ προσεπάθησα νὰ λύσω τὸν λαιμοδέτην του. Ἐκ τῶν πρώτων προσδρυχώντων εἰς τὰς κραυγάς μου ἡτο ἡ σύζυγος τοῦ στρατηγοῦ, ἡ ὄποια βλέπουσα τὸν προσφιλῆ συμβίον σχεδὸν ἀναίσθητον εἰς τὰς ἀγκάλας μιᾶς γυναικὸς ἀγνώστου, κατελήθη ὑπὸ παραφόρου ζηλοτυπίας. Ἐπέβαλε τὰς χειράς ἐπ' ἐμοῦ δι' ἡκιστα ἀβροῦ τρόπου καὶ ὑδρίζουσα με ως νὰ ἥμην ἡ ἐσχάτη τῶν γυναικῶν δι' αἰσχρῶν ἐπιθέτων, προσεπάθει νὰ μ' ἐκβάλῃ τῆς αἰθούσης.

«Ἀλλὰ σταθῆτε, βαρώνη. Μήν παραφέρεσθε τόσον, εἶμαι ἀνδρας!»

Εἰς τοὺς λόγους τούτους ἡ βαρώνη προσήλωσεν ἐπ' ἐμοῦ τὸ βλέμμα ὄλιγας στιγμὰς καὶ μὲ ἀνεγνώρισε. Τότε, μεθ' ὄλην τὴν σοβαρότητα τῆς περιστάσεως, κατελήθη ὑπὸ γέλωτος παρατεταμένου καὶ ἀκαθέκτου. Μετ' ὄλιγον ὁ στρατηγὸς ἐπανῆλθεν εἰς τὰς αἰσθήσεις του καὶ διατάξας με νὰ μείνω ὑπὸ κράτησιν εἰς τὸ ἐστιατόριον του, μέχρι τῆς ἐπιστροφῆς του, ἔζωσθη τὸ ξιφός του καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὸ κειμερινὸν Ανάκτορον.

«Ἐν τῷ μεταξύ, χάρις εἰς τὴν φλυαρίαν τοῦ ὑπηρέτου, τὸ πάθημά μου ἐκυκλοφόρησε, διεδόθη εἰς τοὺς στρατῶνας ἀστραπηδὸν καὶ μετὰ ἐν τέταρτον τῆς ὥρας ὄλοι μου οἱ συνάδελφοι ἐνεργανίσθησαν εἰς τὸ ἐστιατόριον, γελῶντες καὶ καγχάζοντες. Ἄλλη ἐγὼ ὄλιγον ἐλάμβανα μέρος εἰς τὴν εὐθυμίαν των, ἀπελπις καθὼς ἥμην περὶ τοῦ μέλλοντός μου. »Ω, τὴν στιγμὴν ἐκείνην δὲν εὗρισκα καὶ πολὺ ἀστείον τὸ πράγμα. . . Τέλος πάντων, μετὰ παρέλευσιν δύο ώρων, κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ὄποιων ὑποχρεώθην νὰ χορεύσω μεθ' ὄλων τῶν ἀξιωματικῶν κατὰ σειρὰν ως ντάμα, ἐπέστρεψεν ὁ στρατηγὸς καὶ μᾶς ἐπληρώφρωσε, διὰ τοῦ συνήθους ἀγαθοῦ αὐτοῦ τρόπου, ὅτι ὁ Αὐτοκράτωρ εἶχε λάβει τὸ πράγμα ὑπὸ καλὴν ἔποψιν. «Η Α. Μ. διέταξε νὰ μείνω ὑπὸ κράτησιν μόνον δύο ἡμέρας καὶ ὅταν θὰ ἐτοιμάζετο ἡ φωτογραφία μου, νὰ ὑπάγω ὁ ἴδιος εἰς τὰς ἀνάγκας της βασιλείας καὶ νὰ παρουσιάσω ἐν ἀντίτυπον εἰς τὸν Αὐτοκράτορα.

Μετά τινας ἡμέρας τῷ ὄντι ἐπαρουσιάσθην. Διὰ τοῦ ἀγαθούτερου τρόπου ὁ Αὐτοκράτωρ μοὶ ἐξέφρασε τὸν θαυμασμόν του διὰ τὴν τελείαν μου μετεμφίεσιν καὶ εὐηρεστήθη νὰ μοὶ ἐκφράσῃ τὴν ὑψηλήν του εὐαρέσκειαν διὰ τὴν εἰκόνα μου, τὸ ἀντίτυπον τῆς ὄποιας, ἔλεγε, θὰ φυλάξῃ εἰς ἀνάμνησιν. (Tit-Bits)